

Protokół z posiedzenia
Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska
w dn. 12.03.2020 r.
Miejskiej Centrum Dialogu, ul. Bracka 10, Kraków

OBECNI na posiedzeniu

Członkowie KDO

1. Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody – Mariusz Waszkiewicz
2. Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony i Rozwoju Dębnik – Jolanta Kapica
3. Fundacja Fundusz Partnerstwa – z up. Małgorzata Małochleb
4. Fundacja Aeris Futuro – Joanna Mieszkowicz
5. Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa – Janina Żuradzka
6. Stowarzyszenie Ruch Ekologiczny Św. Franciszka z Asyżu – Kasper Jakubowski
7. Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne – z up. Tomasz Fiszer
8. Stowarzyszenie Łąki Nowohuckie – Jerzy Skibiński
9. Stowarzyszenie Armatorów i Inwestorów Dorzecza Wisły – z up. Jerzy Skibiński
10. Fundacja Otwarty Plan – Małgorzata Małochleb
11. Stowarzyszenie „Nasza Olszanica” – Tomasz Fiszer
12. Stowarzyszenie na Rzecz Toń – z up. Jolanta Kapica
13. Fundacja Dzika Klinika – Joanna Wójcik
14. Stowarzyszenie Zielone Swoszowice – Dorota Kozak
15. Stowarzyszenie Kraków dla Mieszkańców – z up. Tomasz Fiszer
16. Fundacja Dzieci w Naturę – Joanna Kajzer - Bonk

Goście

1. Zarząd Zieleni Miejskiej – dyrektor Piotr Kempf
2. Zarząd Zieleni Miejskiej – Barbara Kaźmirowicz
3. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (ZPKWM)– Piotr Dmytrowski
4. Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Paulina Poniewska
5. Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Piotr Zajęcki
6. Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Piotr Cieśla
7. Mieszkanka Krakowa – Monika Nizińska

PORZĄDEK OBRAD

- 1. Zakrzówek i prace związane z budową parku, kontynuacja.**
- 2. Sprawy bieżące, wolne wnioski.**

Otwarcie posiedzenia KDO przez przewodniczącego Tomasza Fiszera :

- Przypomnienie spraw związanymi z tematem Zakrzówka, którymi zajmowała się KDO w roku 2019.
- Uzasadnienie zwołania posiedzenia w dniu dzisiejszym: Komisja Kształtowania Środowiska RMK zwróciła się do KDOS w dniu 3.03.2020 o opinię ws. projektu rewitalizacji parku Zakrzówek, z uwzględnieniem dotychczasowych stanowisk KDO w przedmiotowym temacie.

- KDO ds. Środowiska, która została określona przez Prezydenta Krakowa, jako zespół roboczy, nie została poinformowana o wszczęciu postępowania przetargowego dotyczącego 2. etapu prac na Zakrzówku, które ogłoszono 11.03, na dzień przed posiedzeniem KDO.
- wizja lokalna na Zakrzówku w dniu 10.03, z której to wizji Komisja otrzymała notatki od jej uczestników w dniu 12.03: notatka prof. M. Czopa z AGH oraz Elżbiety Pytlarz radnej Rady Dzielnicy VIII Dębni.
- Apel o organizację „okrągłego stołu” w sprawie Zakrzówka, przygotowany przez Akcję Ratunkową dla Krakowa.
- jako zespół roboczy nasze KDO nie zostało poinformowane o wszczęciu postępowania przetargowego dotyczącego II etapu prac na Zakrzówku.

Przebieg spotkania

Ad. 1 Zakrzówek i prace związane z budową parku, kontynuacja.

Pan Piotr Kempf przekazał, że informacja o przetargu pojawiła się na stronach BIP wczoraj, tj. 11.03, ale został on ogłoszony kilka dni wcześniej (przetarg unijny) i przeszedł przez akceptację w Brukseli. Dnia 15 kwietnia b.r. nastąpi otwarcie ofert.

1. Jako pierwszy omówiono temat zabezpieczenia małego akwenu w postaci siatek a następnie lokalizację kąpieliska

Pan Piotr Dmytrowski przedstawił stanowisko Zarządu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (ZPKWM):

- projekt został zaopiniowany pozytywnie po wprowadzeniu przez ZZM zmian sugerowanych przez ZPKWM;
- w kwestii wycinki drzew jest zgoda;
- montaż siatek był opiniowany pozytywnie jedynie w kilku miejscach - skala montażu siatek została zwiększona, a kotwy mają zdecydowanie negatywny wpływ na krajobraz. Gdyby ZPKWM zostało poinformowane o takim rozwiązaniu wcześniej, podjęto by dyskusję na ten temat.

Pani Barbara Kaźmirowicz stwierdziła, że zakres montażu siatek jest taki sam, jak w projekcie przedstawionym ZPKWM, problemem są płytki oporowe, ocynkowane, które można pomalować lub spatynują. Poinformowała, że w miejscowym planie zagospodarowania terenu jest ogólne stwierdzenie o zabezpieczeniu ścian kamieniołomu i wszędzie występują zjawiska osuwiskowe.

Pan Piotr Kempf dodał, że wszystkie prace posiadają ostateczne pozwolenie na budowę, a w związku z postępowaniem prokuratorskim dotyczącym montażu siatek, czekamy na rozstrzygnięcie prokuratury. Zakrzówek jest terenem przemysłowym i wymaga zabezpieczenia (tak jak np. kamieniołom w Kielcach), a ZZM jest zobligowane do zrealizowania projektu budowy kąpieliska, które będzie bezpieczne dla mieszkańców. Istnieje niebezpieczeństwo, że jeżeli kąpielisko powstanie na dużym akwenu, również zostanie wykonane osiatkowanie skał.

Pani Monika Nizińska zapytała, dlaczego nie odstąpiono od projektu, skoro okazało się, że będzie potrzebna taka ingerencja w środowisko i krajobraz – za te pieniądze można było wybudować kąpielisko w innym miejscu.

Pan Piotr Kempf odpowiedział, że nikt nie spodziewał się takiej fali niezadowolenia z montażu siatki, która zapewnia bezpieczeństwo.

Pan Jerzy Skibiński zasugerował, że można wydzielić bezpieczne kąpielisko bojkami.

Pan Piotr Kempf poinformował, że ZZM wiedział o siatce, a w przypadku urzędników odpowiedzialność wiąże się też z bezpieczeństwem. Natomiast w związku z propozycją umieszczenia boi na dużym zbiorniku, nie można w tej chwili dać odpowiedzi ze względu na to, że projekt dopiero powstanie i nie można przewidzieć jego konsekwencji, np. w postaci osiatkowania.

Pani Joanna Wójcik zapytała, czy w związku z tym duży zbiornik jest zagrożony osiatkowaniem przy zostawieniu kąpieliska tylko na małym basenie.

Pan Piotr Kempf – duży zbiornik nie jest zagrożony osiatkowaniem w całości. Pani Barbara Kaźmirowicz dodała, że siatkowanie jest przewidziane tylko przy budynku B2, natomiast zabezpieczenia w rejonie cypla tj. w strefie nr 6 nie zostanie wykonane ze względu na opinię nadzoru przyrodniczego na etapie wykonawczym. .

Pani Joanna Wójcik zasugerowała, aby zostać przy kąpielisku na małym basenie, żeby uchronić przed osiatkowaniem duży zbiornik.

Pani Monika Nizińska zapytała, czy wprowadzenie dużego ruchu na taki teren jest w ogóle bezpieczne, ze względu na zanieczyszczenie wody i czy można zastanowić się nad zakończeniem tego projektu. Padło także pytanie czy została wykonana ekspertyza dot. szacowania tego zanieczyszczenia.

Pan Piotr Kempf odpowiedział, że ZZM jest jednostką realizującą zadanie wskazane przez Prezydenta. Natomiast trudno jest oszacować bezpieczną dla środowiska wodnego liczbę osób, bo nie wiadomo, jak ludzie będą się zachowywać. To będzie można stwierdzić po pierwszym sezonie użytkowania kąpieliska.

Pani Jolanta Kapica zasugerowała przeniesienie kąpieliska z małego akwenu na duży akwen jedynie w skali zaproponowanej w Budżecie Obywatelskim co nie wymagałoby rozszerzenia siatkowania i jest możliwe gdyż już były przypadki realizowania projektów z BO na innym miejscu niż wynikało z projektu BO.

2. Przewodniczący Tomasz Fiszer przytoczył przesłane do naszego KDO , dwie notatki sporządzone po wizji lokalnej na Zakrzówku w dniu 10.03.2020 r. przez Pana Mariusza Czopa oraz Panią Elżbietę Pytlarz (załączniki do protokołu).

Ad 2. Sprawy bieżące. Wolne wnioski.

1. Na posiedzeniu pojawiła się propozycja Akcji Ratunkowa dla Krakowa, czyli Apel o organizację „okrągłego stołu” w sprawie Zakrzówka.

Na zakończenie spotkania Przewodniczący Tomasz Fiszer powiedział, że KDO stanowczo rekomenduje zrealizowanie na Zakrzówku jednego kąpieliska i przeniesienie kąpieliska na duży zbiornik, ale licząc na współpracę ZZM ze wszystkimi, którym zależy na tym miejscu, tak aby zagospodarowanie zbiornika Zakrzówek przebiegało zgodnie z logiką, uwarunkowaniami technicznymi i przyrodniczymi a przede wszystkim interesem mieszkańców, którzy są inwestorem oraz na rozpoczęcie rozmów z Pracownia F11 która jest projektantem.

Pan Dyrektor Piotr Kempf poinformował, że ZZM jest chętny do współpracy, natomiast w związku z ogłoszeniem przetargu na drugi etap prac, decyzję o jego wstrzymaniu i modyfikacji założeń może podjąć Prezydent albo zmienić ją uchwała Rady Miasta Krakowa

Głosowania:**Uchwała Nr 4/2020**

Oddane głosy:

Za: 16

Przeciw: 0

Wstrzymujących się: 0

Apel o organizację „okrągłego stołu” w sprawie Zakrzówka – załącznik do Uchwały nr 4/2020

Oddane głosy:

Za: 16

Przeciw: 0

Wstrzymujących się: 0

2.W związku z powstałymi zagrożeniami epidemiologicznymi związanymi z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19, na dzisiejszym posiedzeniu KDO ds. Środowiska, zdecydowano o odwołaniu kolejnego posiedzenia KDO ds. Środowiska w dniu 18.03.2020. O terminie kolejnego posiedzenia członkowie KDO zostaną poinformowani w oddzielnym komunikacie.

Załączniki:

- Notatka z wizji lokalnej z dn.10.03.2020 – M. Czop
- Opinia po z wizji lokalnej z dn.10.03.2020 – E. Pytlarz

Protokołowała:

Dorota Kozak

Sekretarz Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska

Uwagi ws prowadzonego zagospodarowania sztucznego zbiornika „Zakrzówek” w charakterze kąpieliska – w oparciu o wizję lokalną z dnia 10.02.2020 r.

Wizja lokalna w dniu 10.02.2020 r. z udziałem członków Komisji Kształtowania Środowiska RMK, radnych dzielnicowych oraz zaproszonych gości została przeprowadzona przez przedstawicieli UMK w sposób mocno odbiegający od nawet minimalnych przyjętych w tego typu sytuacjach standardów. Przedstawiciele UMK z niewiadomych przyczyn nie chcieli wpuścić na wizję wszystkich zaproszonych osób, tłumacząc to stanowisko w zaiste kuriozalny sposób „zagrożeniem na terenie budowy”, gdzie jedynym objawem aktywności w tym dniu było dwóch pracowników prowadzących bliżej nie sprecyzowane działania na odległym zboczu tzw. „małego zbiornika”. Wizję z nieprzyjemnymi zgrzytami udało się przeprowadzić ale zasadniczo mijała się ona z celem gdyż przedstawiciele UMK nie byli w stanie odpowiedzieć na praktycznie żadne pytanie specjalistyczne lub nawet bardzo podstawowe.

Zbiornik w zatopionym kamieniołomie „Zakrzówek” składa się z dwóch części:

- A) „małego zbiornika” o powierzchni około 5,5 ha – gdzie skały są wyraźnie bardziej zwietrzałe i mniej wytrzymałe, a ściany bardzo strome utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do wody; półki skalne są bardzo małe.
- B) „dużego zbiornika” o powierzchni około 12,5 ha – gdzie skały są bardziej wytrzymałe i do akwenu jest bardzo dobry dostęp szeroką na około 8-10 m i łagodnie opadającą drogą dojazdową. Na wlocie drogi do kamieniołomu rozciąga się platforma suchych skał o powierzchni około 0,5 ha, którą można by nawet powiększyć przez wrzucenie do wody tłuczni (kamienia) i przykrycie całości piaskiem.

Oczywiste jest że duży zbiornik bardziej nadaje się na kąpielisko publiczne z racji łagodnego dostępu, większej przestrzeni, lepszych warunków dojazdu służb ratowniczych, krótszego czasu reakcji na zagrożenia i wypadki a także ze względu na możliwość zabudowy WC i prysznicu blisko plaży oraz łatwy dostęp dla osób niepełnosprawnych. Natomiast mały zbiornik z racji mniejszych rozmiarów półek, stromych ścian i braku łagodnego zejścia do wody jest lepszą opcją dla stosunkowo nielicznej grupy „nurków”.

Aktualnie praktycznie wszystkie ściany „małego zbiornika” są osiatkowane, co fatalnie wygląda i jest po prostu barbarzyństwem. Jest w Polsce kilka zagospodarowanych na cele kąpieliska kamieniołomów wapiennych np. w Trzebini (tzw. Balaton), w Opolu, w Szczecinie ale nigdzie pomimo swobodnego dostępu ludzi i stromych ścian nie stosowano siatek.

Jedyna dostępna ekspertyza geologiczna dla inwestycji nie wspomina nic o siatkowaniu wszystkich ścian kamieniołomu. W opinii udowodniono, że nie ma możliwości dużych osuwisk na ścianach a tylko niewielkie obrywy z którymi można sobie poradzić przez zrzućenie niestabilnych części, bloków do wody lub odsunięcie inwestycji od ścian. Nie jest znana treść merytoryczna opracowania zalecającego siatkowanie i należałoby do niego dotrzeć.

Z informacji przekazanych w trakcie wizji lokalnej, zwietrzelina i niestabilne bloki ze ścian były usuwane ręcznie. Całość wypowiedzi jest skrajnie nieprofesjonalna i z uwagi na specyficzne okoliczności przebiegu wizji lokalnej nie należy jej traktować jako poważne źródło, ale rzekomo likwidacji zwietrzeliny i zrzućenia niestabilnych bloków dokonali „ludzie z brechami”. W konsekwencji że człowiek ma mało siły i takie prace powinny być wykonywane przy pomocy maszyn, w kilku miejscach na terenie małego zbiornika osiatkowano silnie spękane i niestabilne ściany. Zwolennicy „siatkowania” wskazują je nawet jako argument że „to mogłoby runąć na ludzi gdyby nie siatki” ale po pierwsze trzeba

było te fragmenty mechanicznie zrzucić do wody a po drugie nie ma możliwości dostępu do tych ścian które schodzą do bardzo głębokiej wody. Inwestycja jest odsunięta od ścian i przy stosowaniu się do przepisów bezpieczeństwa nic użytkownikom by nie groziło.

Dla inwestycji nie wykonano nawet podstawowych badań w zakresie jakości wody i jej podatności na zanieczyszczenie. Przedstawiciele UMK bezrefleksyjnie powtarzają tezy z artykułów prasowych, które nie mają nic wspólnego z wiedzą merytoryczną. Urząd Miasta Krakowa nie wykonał najprawdopodobniej specjalistycznych opracowań w zakresie odnawialności wody w zbiorniku, jego podatności na zanieczyszczenie, metody ustalenia dopuszczalnej liczby osób korzystający z kąpieliska lub planowanych działań ochronnych. Przedstawiciele UMK obecni na wizji twierdzili że „jakieś opracowania są” ale nie byli w stanie nie tylko podać żadnych danych ale nawet nazwisk ich rzekomych autorów.

Należy zdecydowanie domagać się od UMK aby zagospodarowanie zbiornika Zakrzówek przebiegało zgodne z logiką, uwarunkowaniami technicznymi i przyrodniczymi a przede wszystkim interesem mieszkańców. Konieczne jest zdecydowane żądanie zmiany koncepcji zagospodarowania poszczególnych zbiorników, w taki sposób że zbiornik większy pełniłby w niewielkiej części przy drodze dojazdowej funkcje kąpieliska zaś cały pozostały obszar zbiorników stanowiłby bazę dla sportów wodnych w tym nurkowania.

Z racji bardzo słabej wymiany wód w zbiorniku, gdzie średni czas przebywania wód w jego obrębie może wynosić nawet 50-60 lat, konieczne jest podjęcie działań ochronnych dla zachowania zadowalającej jakości wody w jego obrębie. Trzeba bezwzględnie wprowadzić nakaz mycia (spłukiwania) się przed wejściem do wody i zapewnić dużą ilość sanitariatów o dobrych warunkach korzystania (należy rozważyć darmowe). Tylko takie działania mogą skutecznie ograniczyć emisję substancji biogennych do wód zbiornika. Należy również przewidzieć badania jakości wody w zbiorniku w całym profilu pionowym, w trakcie jego wykorzystywania w charakterze kąpieliska i odpowiednio reagować na ewentualne niekorzystne trendy zmian jakości, w tym zaprojektować system oczyszczania (napowietrzania) wód.

[Kraków, 11.03.2020 r. – M. Czop]

Opinia po wizji lokalnej na Zakrzówku, odbytej w dniu 10.03.2020 roku:

Ze względu na kontrowersje narosłe po zrealizowaniu etapu pierwszego prac nad utworzeniem Parku Zakrzówek, oraz ze względu na fakt, iż pomiędzy złożeniem propozycji utworzenia kąpieliska do Budżetu Obywatelskiego a realizacją projektu zmieniły się warunki – tj. miasto wykupiło także duży akwen, należy starannie rozważyć ponownie cały projekt, biorąc pod uwagę, że:

1. Urządzenie kąpieliska na dużym akwencie będzie znacznie tańsze (nie ma kosztów związanych z dostosowaniem kąpieliska dla osób niepełnosprawnych, nie ma potrzeby dublowania zaplecza sanitarnego dla obu akwenów);
2. Urządzenie kąpieliska na dużym akwencie będzie znacznie bezpieczniejsze (łatwy i szybki dojazd służb ratowniczych, możliwość szybkiej ewakuacji ludzi z terenów rekreacyjnych, większa odległość stromizn skalnych od miejsc udostępnianych amatorom kąpeli).
3. Zakrzówek jest miejscem unikalnym, zarówno pod względem krajobrazu, jak i istniejących tam rzadkich okazów flory i fauny. Dlatego należy pamiętać, że celem zasadniczym tworzenia Parku Zakrzówek nie powinno być zapewnienie rozrywki mieszkańcom Krakowa, co można by zrobić taniej i bezpieczniej w innym miejscu, ale zapewnienie mieszkańcom możliwości obcowania z unikalnymi formami przyrody ożywionej i nieożywionej. Wszelkie działania prowadzące do udostępnienia tego Parku mieszkańcom powinny być prowadzone według zasady: *primum non nocere*, czyli z poszanowaniem walorów przyrodniczych tego miejsca.

Dlatego należy wstrzymać się z kontynuacją działań przy tworzeniu Parku według obecnej koncepcji, czyli z rozpisaniem przetargu na prace związane z etapem drugim - do czasu wypracowania nowego projektu, uwzględniającego – między innymi - głos mieszkańców wyrażony w petycji złożonej na ręce pana Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego oraz powyższe uwagi.

Elżbieta Pytlarz

Radna rady Dzielnicy 8 Dębniki